

Αριθμ. 74 / 2 / 2018

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ε Κ Θ Ε Σ Η

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2013/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26^{ης} Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (αναδιατύπωση, L180/96/29.6.2013) και άλλες διατάξεις, Τροποποίηση του ν.4251/2014 (Α' 80) για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2014/66/ΕΕ της 15^{ης} Μαΐου 2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών στο πλαίσιο ενδοεταιρικής μετάθεσης, Τροποποίηση διαδικασιών ασύλου και άλλες διατάξεις».

Α. Με τις διατάξεις του υπόψη σχεδίου νόμου, προβλέπονται τα ακόλουθα:

ΜΕΡΟΣ Α'

1.α. Προσδιορίζεται ο σκοπός των προτεινομένων διατάξεων, σύμφωνα με τις οποίες εναρμονίζεται η ελληνική νομοθεσία προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2013/33/ΕΕ σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία.

β. Δίδονται οι έννοιες των όρων που αναφέρονται στις επιμέρους διατάξεις και καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής αυτών. (άρθρα 1 – 4)

2.α. Καθορίζεται η διαδικασία ενημέρωσης, από τις αρμόδιες Αρχές, των αιτούντων παροχή διεθνούς προστασίας για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις αυτών, με τη χορήγηση σχετικού ενημερωτικού εντύπου σε γλώσσα που κατανοούν ή ενημερώνονται προφορικά με τη συνδρομή διερμηνέα.

β. Το εν λόγω έντυπο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, πληροφορίες για τους φορείς που παρέχουν νομική ή ψυχολογική συνδρομή, τις υπηρεσίες υποδοχής τους, συμπεριλαμβανομένης της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

γ. Προβλέπεται η χορήγηση επίσημων εγγράφων στους αιτούντες (δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία, ταξιδιωτικό έγγραφο), κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

δ. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη διαμονή και την ελεύθερη κυκλοφορία των αιτούντων στην ελληνική επικράτεια και μεταξύ άλλων, ορίζεται ότι, η απόφαση για περιορισμό στην ελευθερία κυκλοφορίας εντός συγκεκριμένης γεωγραφικής περιοχής, λαμβάνεται για λόγους ταχείας επεξεργασίας και αποτελεσματικής παρακολούθησης των αιτήσεων παροχής διεθνούς προστασίας.

- Προβλέπεται η παροχή υλικών συνθηκών υποδοχής στους αιτούντες που έχει επιβληθεί ο ανωτέρω περιορισμός, η οποία διακόπτεται στην περίπτωση παράβασης των όρων της σχετικής απόφασης από τους αιτούντες. (άρθρα 5 - 7)

3.α. Επανακαθορίζονται ζητήματα, σχετικά με τις συνθήκες κράτησης των αιτούντων (χωριστές εγκαταστάσεις από κρατούμενους του κοινού ποινικού δικαίου, πρόσβαση των αιτούντων σε υπαίθριους χώρους, δυνατότητα επίσκεψης και επικοινωνίας των μελών της οικογένειας αυτών, των εκπροσώπων και των συνηγόρων, πρόσβαση των δημοσίων φορέων και κοινωνικών φορέων για την παροχή στους κρατούμενους αιτούντες ψυχοκοινωνικών και ιατρικών υπηρεσιών κ.λπ.).

β. Περιλαμβάνονται ρυθμίσεις σχετικά με την κράτηση ευάλωτων ατόμων και αιτούντων με ειδικές ανάγκες υποδοχής, με ειδική αναφορά στους ανήλικους (αποφυγή κράτησης παρά μόνο σε έσχατη ανάγκη και υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις, δυνατότητα ενασχόλησης αυτών με ψυχαγωγικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες κ.λπ.) και στις γυναίκες υπό κράτηση (στέγαση χωριστά από άντρες κ.λπ.).

γ. Θεσπίζεται η υποχρέωση λήψης των κατάλληλων μέτρων από τις αρμόδιες αρχές, για τη διατήρηση της οικογενειακής ενότητας των αιτούντων διεθνή προστασία, που βρίσκονται στην ελληνική επικράτεια, εφόσον τους παρέχεται στέγαση, με συναίνεση των ιδίων. (άρθρα 8 - 11)

4.α. Ορίζεται ότι, στο πλαίσιο υποβολής των μη νομίμως εισερχομένων πολιτών τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, κατά τη διαδικασία ταυτοποίησής τους, στον προβλεπόμενο ιατρικό έλεγχο, αυτός διενεργείται με σεβασμό στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια και συνοδεύεται με την παροχή οδηγιών για την πρόληψη μετάδοσης νοσημάτων και την ενημέρωση για τα κατάλληλα θεραπευτικά μέσα, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

β. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την πρόσβαση των ανήλικων πολιτών τρίτων χωρών ή ανιθαγενών, καθώς και ενήλικων αιτούντων, κατά την παραμονή τους στη χώρα, στο δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα που ισχύει για τους Έλληνες πολίτες, με την παροχή σχετικών διευκολύνσεων, σύμφωνα με την ειδικότερα αναφερόμενη διαδικασία.

Οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις εφαρμογής των ανωτέρω μπορούν να ρυθμίζονται με κ.υ.α..

γ. Ορίζεται ότι, οι αιτούντες έχουν δικαίωμα πρόσβασης στην εργασία (εξαρτημένη εργασία ή παροχή υπηρεσιών ή έργου) υπό τους όρους και προϋποθέσεις της κείμενης νομοθεσίας, καθώς και στην εγγραφή και παρακολούθηση προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης, με τους ίδιους όρους για τους Έλληνες πολίτες.

Με κ.υ.α., προβλέπονται οι ειδικότεροι όροι αξιολόγησης προσόντων, εφόσον οι αιτούντες δεν διαθέτουν τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

(άρθρα 12 – 16)

5.α. Καθιερώνονται γενικοί κανόνες για την παροχή στους αιτούντες υλικών συνθηκών υποδοχής σε είδος ή με τη μορφή οικονομικού βοηθήματος μέσω εθνικών, ενωσιακών ή άλλων πόρων, από την αρμόδια Αρχή υποδοχής, σε συνεργασία με τους αρμόδιους κρατικούς φορείς, διεθνείς οργανισμούς και πιστοποιημένους κοινωνικούς φορείς, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις (επάρκεια πόρων, εισοδηματικά κριτήρια).

- Οι αιτούντες δικαιούνται επίσης, νοσηλευτικής και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στις Δημόσιες Δομές Υγείας, σύμφωνα με την κείμενη, σχετική με τις ανασφάλιστες και ευάλωτες κοινωνικά ομάδες, νομοθεσία.

β. Ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα όσον αφορά στις επιμέρους μορφές στέγασης των αιτούντων, εφόσον αυτή παρέχεται σε είδος (κέντρα φιλοξενίας, ιδιωτικές κατοικίες, διαμερίσματα, ξενοδοχεία που μισθώνονται από δημόσιους ή ιδιωτικούς μη κερδοσκοπικούς φορείς ή διεθνείς οργανισμούς κ.λπ.), στις υποχρεώσεις του απασχολούμενου προσωπικού κ.λπ..

- Με υπουργική απόφαση, μπορούν, κατ' εξαίρεση, να θεσπίζονται ειδικότεροι όροι σχετικά με τις υλικές συνθήκες υποδοχής.

γ. Προσδιορίζονται οι περιπτώσεις περιορισμού ή διακοπής των υλικών συνθηκών υποδοχής των αιτούντων (μη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις δήλωσης στοιχείων, μεταγενέστερη αίτηση κ.λπ.) και ρυθμίζεται η σχετική διαδικασία. (άρθρα 17 – 19)

6. Εισάγονται ρυθμίσεις σχετικά με τις υλικές συνθήκες υποδοχής των ευάλωτων προσώπων (ανήλικων, ατόμων με αναπηρία, ηλικιωμένων κ.λπ.) και συγκεκριμένα:

α. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την εκτίμηση της ειδικής κατάστασης των αιτούντων, προκειμένου να επωφεληθούν των ειδικών αναγκών υποδοχής.

Θεσπίζεται η υποχρέωση των αρμόδιων Αρχών να ενημερώνουν άμεσα το Εθνικό Σύστημα Αναγνώρισης και Παραπομπής Θυμάτων Εμπορίας Ανθρώπων (άρθρο 6 του ν.4198/2013), σε περίπτωση εντοπισμού θυμάτων εμπορίας ανθρώπων.

β. Ορίζεται ότι, οι αρμόδιες Αρχές εξασφαλίζουν την πρόσβαση ανηλίκων, που είναι θύματα κακοποίησης, σε υπηρεσίες αποκατάστασης καθώς και την παροχή της κατάλληλης ψυχολογικής φροντίδας και εξειδικευμένης θεραπείας.

γ. Οι αρμόδιες Αρχές υποχρεούνται να ενημερώνουν αμελλητί την πλησιέστερη εισαγγελική αρχή και την Αρμόδια Αρχή για την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων και των χωρισμένων ανηλίκων και να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα προστασίας αυτών (διορισμός εκπροσώπου, αναζήτηση των μελών της οικογένειας του ασυνόδευτου ανήλικου και του χωρισμένου ανήλικου, τοποθέτηση ασυνόδευτων ανηλίκων σε ανάδοχες οικογένειες, παραπομπή και συνοδεία αυτών σε κέντρα φιλοξενίας κ.λπ.).

Ειδικότερα, ορίζεται ότι, η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης είναι υπεύθυνη για την υποδοχή και ταυτοποίηση των ασυνόδευτων ανηλίκων στα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης και μεριμνά, μέσω του αρμόδιου Εισαγγελέα, για την άμεση ανάθεση της φροντίδας του χωρισμένου ανήλικου σε ενήλικο συγγενή του, ο οποίος ασκεί καθήκοντα εκπροσώπου του ανήλικου για τις πράξεις που του αναθέτει ρητά ο αρμόδιος Εισαγγελέας.

Με υπουργική απόφαση, καθορίζονται οι εποπτεύοντες φορείς, οι ελάχιστες προδιαγραφές, οι όροι και η διαδικασία επιλογής, παραπομπής, διαμονής και ολοκλήρωσης της παρεχόμενης φιλοξενίας.

δ. Καθορίζεται ο τρόπος πιστοποίησης των θυμάτων βασανιστηρίων, βιασμού ή άλλων σοβαρών πράξεων βίας και λαμβάνεται μέριμνα για την παροχή κατάλληλης ιατρικής και ψυχολογικής θεραπείας ή περίθαλψης.

ε. Ορίζεται ότι, το προσωπικό των φορέων που ασχολείται με τις προαναφερόμενες υποθέσεις (ασυνόδευτων ανήλικων, χωρισμένων ανήλικων και θυμάτων πράξεων βίας) λαμβάνει συνεχώς κατάλληλη κατάρτιση σχετικά με τις ανάγκες των εν λόγω προσώπων. **(άρθρα 20 – 23)**

7. Παρέχεται, στους αιτούντες, το δικαίωμα προσφυγής ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων, κατά της απόφασης που περιορίζει ή διακόπτει την παροχή των συνθηκών υποδοχής και ορίζεται ρητά ότι, οι αιτούντες/προσφεύγοντες λαμβάνουν δωρεάν νομική συνδρομή και εκπροσώπηση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (ν.3226/2004). **(άρθρο 24)**

8. Παράλληλα, καταργείται το π.δ/γμα 220/2007, σύμφωνα με το οποίο προσαρμόστηκε η Ελληνική νομοθεσία προς τις διατάξεις της προϊσχύουσας σχετικής Οδηγίας (2003/9/Ε.Κ.), η οποία καταργήθηκε με την νέα Οδηγία 2013/33/ΕΕ (άρθρο 32). **(άρθρο 30 παρ. 6)**

ΜΕΡΟΣ Β'

Συμπληρώνονται οι διατάξεις του ν.4251/2014 (Κώδικας Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης), με σκοπό την ενσωμάτωση στο ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας 2014/66/ΕΕ της 15^{ης} Μαΐου 2014, σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών στο πλαίσιο ενδοεταιρικής μετάθεσης. Μεταξύ άλλων, προβλέπονται τα εξής:

α. Δίδονται οι απαραίτητοι ορισμοί για την εφαρμογή της Οδηγίας (ενδοεταιρική μετάθεση, ενδοεταιρικός μετατιθέμενος, οντότητα υποδοχής, διευθυντικό στέλεχος κ.λπ.).

β. Ορίζεται ότι, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις εφαρμόζονται σε πολίτες τρίτων χωρών που αιτούνται να τους επιτραπεί η είσοδος και διαμονή στην Ελληνική Επικράτεια στο πλαίσιο ενδοεταιρικής μετάθεσης και έχουν λάβει θεώρηση εισόδου με σκοπό την ενδοεταιρική μετάθεση ή έχουν γίνει δεκτοί στην Ελλάδα στο πλαίσιο ενδοεταιρικής μετάθεσης ως διευθυντικά στελέχη, ειδικευμένοι εργαζόμενοι ή ασκούμενοι εργαζόμενοι.

Περαιτέρω, καθορίζονται οι κατηγορίες πολιτών τρίτων χωρών για τους οποίους δεν έχουν εφαρμογή οι ανωτέρω ρυθμίσεις, ενώ προσδιορίζονται και οι λόγοι για τους οποίους δεν γίνονται δεκτοί πολίτες τρίτων χωρών (απειλή για την δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια και τη δημόσια υγεία).

γ. Καθορίζεται η διαδικασία για την υποβολή της σχετικής αίτησης (απαιτούμενα δικαιολογητικά κ.λπ.) και για την χορήγηση ή ανανέωση της άδειας ενδοεταιρικής μετάθεσης και ρυθμίζονται όλα τα συναφή θέματα (διάρκεια ισχύος αδειών, ανανέωσης κ.λπ.).

δ. Ο ανώτατος αριθμός θέσεων για ειδικευμένους εργαζόμενους και ασκούμενους εργαζόμενους, μπορεί να καθορίζεται με κ.υ.α.

ε. Τίθενται οι προϋποθέσεις της κινητικότητας ενδοεταιρικά μετατιθέμενων πολιτών τρίτων χωρών εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) και καθορίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των ενδοεταιρικός μετατιθέμενων πολιτών τρίτων χωρών.

στ. Προβλέπονται οι κυρώσεις (πρόστιμο από 1500 έως 3000 ευρώ κ.λπ.), που επιβάλλονται, με υπουργική απόφαση, μετά τη διενέργεια από την αρμόδια Υπηρεσία ελέγχων τήρησης των προϋποθέσεων εισδοχής, διαμονής και κινητικότητας τόσο από τους ενδοεταιρικά μετατιθέμενους όσο και από τις οντότητες υποδοχής.

ζ. Το αρμόδιο Υπουργείο οφείλει να τηρεί στατιστικά στοιχεία για τον αριθμό των εκδιδόμενων αδειών ενδοεταιρικής μετάθεσης και να ενημερώνει σχετικά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. **(άρθρα 25 – 27)**

ΜΕΡΟΣ Γ'

Περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για το άσυλο. Ειδικότερα:

1. Τροποποιούνται ορισμένες διατάξεις του ν.4375/2016, που διέπουν την οργάνωση και λειτουργία της Υπηρεσίας Ασύλου και της Αρχής Προσφυγών και ρυθμίζονται επιμέρους θέματα σχετικά με την παρεχόμενη προστασία σε αλλοδαπούς και ανιθαγενείς (άσυλο, λοιπές μορφές διεθνούς προστασίας). Μεταξύ άλλων, προβλέπονται τα εξής:

α. Παρέχεται η δυνατότητα σύστασης, με αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων, ομάδων εργασίας από υπαλλήλους της Υπηρεσίας Ασύλου ή της Αρχής Προσφυγών αντίστοιχα, οι οποίες λειτουργούν εκτός του κανονικού ωραρίου εργασίας και εκτός του χρόνου που καλύπτεται από υπερωριακή απασχόληση, δυνητικά δε και εκτός έδρας, με σκοπό την αύξηση του αριθμού αποφάσεων επί αιτημάτων ασύλου και κάθε συναφή υποστηρικτική δράση.

Οι αποφάσεις των συνιστώμενων ομάδων εργασίας πρέπει να έχουν συγκεκριμένο περιεχόμενο (παραδοτέο έργο, χρόνος παράδοσης κ.λπ.) και ειδική αιτιολογία. Οι εν λόγω αποφάσεις εντάσσονται στο πλαίσιο χρηματοδοτούμενων ή συγχρηματοδοτούμενων εθνικών, ενωσιακών και διεθνών προγραμμάτων, για δε την αποζημίωση των μελών των ομάδων εργασίας εφαρμόζονται οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας (παρ. 1 και 2 του άρθρου 21 του ν.4354/2015).

β. Η Υπηρεσία Ασύλου, εφόσον υφίσταται επείγουσα ανάγκη για τη διεκπεραίωση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, μπορεί να επικουρείται από ελληνόγλωσσο προσωπικό, που διατίθεται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο.

γ. Επανακαθορίζεται η διαδικασία επιλογής και διορισμού του Διοικητικού Διευθυντή της Αρχής Προσφυγών. Επίσης, ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα αναφορικά με τη συγκρότηση των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών (αντικατάσταση δικαστικών λειτουργιών) καθώς και με τη διαδικασία εξέτασης αιτήσεων διεθνούς προστασίας, έκδοσης σχετικών αποφάσεων, εξέτασης ενδικοφανών προσφυγών κατά αυτών κ.λπ.).

Περαιτέρω, προβλέπεται η δυνατότητα προσωρινής αντικατάστασης για τρεις (3) μήνες του Προέδρου ή μέλους των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, σε περίπτωση κωλύματος συμμετοχής σε τρεις (3) τουλάχιστον συνεχόμενες συνεδριάσεις, με δυνατότητα ανανέωσης της αντικατάστασης, εφόσον το κώλυμα εξακολουθεί.

δ. Εισάγονται μεταβατικής ισχύος διατάξεις για την εξέταση εκκρεμών προσφυγών και προβλέπεται ότι αυτές εξετάζονται από τις Επιτροπές Προσφυγών που διέπονται από τις διατάξεις του ν.3907/2011 (προϊσχύον καθεστώς). Μεταξύ άλλων, ορίζονται τα εξής:

- Η σύσταση και η λειτουργία των ανωτέρω Επιτροπών και κάθε άλλο συναφές θέμα καθορίζονται με υπουργική απόφαση.
- Οι εν λόγω Επιτροπές υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργού Μεταναστευτικής Πολιτικής και του Υπουργού Εσωτερικών, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.
- Το Υπουργείο Εσωτερικών υποστηρίζει τις Επιτροπές Προσφυγών με προσωπικό γραμματειακής υποστήριξης που διατίθεται από τις υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας και με παραχώρηση χώρων για τη λειτουργία των Επιτροπών.
- Για τον συντονισμό των Επιτροπών και του προσωπικού που δραστηριοποιείται σε αυτές, διορίζεται Συντονιστής, με υπουργική απόφαση.

(άρθρο 28)

2. Τροποποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 15 του ν.3068/2002 (καθεστώς αλλοδαπών) και ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα εκδίκασης, από τα τριμελή διοικητικά εφετεία, ακυρωτικών διαφορών που αφορούν υποθέσεις ασύλου. Προς τούτο, προβλέπεται η σύσταση ειδικών τμημάτων στα ανωτέρω δικαστήρια, με τροποποίηση των διατάξεων του άρθρου 6 του ν.1756/1988.

(άρθρο 29)

ΜΕΡΟΣ Δ'

Ρυθμίζονται λοιπά θέματα αρμοδιότητας Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής και συγκεκριμένα:

1. Τροποποιούνται – συμπληρώνονται συγκεκριμένες διατάξεις του ν.4375/2016 σχετικά με θέματα της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης και συγκεκριμένα, προβλέπονται μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

α. Ρυθμίζονται θέματα αναπλήρωσης του Διευθυντή της Υπηρεσίας Ασύλου, σε περίπτωση που απουσιάζει ή κωλύεται.

β. Προβλέπεται ότι, σε περίπτωση αδυναμίας του Διοικητή Κέντρου Υποδοχής και Ταυτοποίησης για την άσκηση των καθηκόντων του, ορίζεται με απόφαση του Διευθυντή της Υπηρεσίας, αναπληρωτής Διοικητής από το υπηρετούν προσωπικό.

γ. Παρέχεται η δυνατότητα ανανέωσης έως δύο (2) φορές, του διορισμού ή των συμβάσεων πρόσληψης των προϊσταμένων των ανοιχτών Δομών Προσωρινής Υποδοχής Αιτούντων Διεθνή Προστασία καθώς και των ανοιχτών Δομών Προσωρινής Φιλοξενίας.

δ. Απλοποιείται η παρεχόμενη εξουσιοδότηση (έκδοση υπουργικής απόφασης ή κ.υ.α., κατά περίπτωση, αντί με π.δ/γμα που προβλέπεται), για τον καθορισμό των ειδικότερων καθηκόντων και υποχρεώσεων του προσωπικού των Περιφερειακών υπηρεσιών της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, του εργασιακού καθεστώτος, των όρων και του ωραρίου απασχόλησης, της ρύθμισης υπερωριακής απασχόλησης και λοιπών ειδικότερων ζητημάτων.

(άρθρο 30 παρ.1-5)

2. Προσαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης (ν.4251/2014) στις ισχύουσες ρυθμίσεις περί Συμφώνου Συμβίωσης (ν.4356/2015). Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, προβλέπονται και τα ακόλουθα:

α. Επανακαθορίζεται η έννοια του όρου «Μέλος οικογενείας Έλληνα πολίτη», με την προσθήκη του συντρόφου με τον οποίο συνήψε σύμφωνο συμβίωσης, καθώς και οποιουδήποτε άλλου μέλους που συντηρείται από αυτόν, στις οριζόμενες περιπτώσεις.

β. Αντίστοιχα, επαναδιατυπώνονται οι μνημονευόμενες διατάξεις, με τις οποίες ρυθμίζονται θέματα χορήγησης και ανανέωσης άδειας διαμονής πολιτών τρίτης χώρας στην Ελλάδα για επενδυτική δραστηριότητα και ως ιδιοκτήτες ακινήτων, στις περιπτώσεις οικογενειακής επανένωσης, χορήγησης Δελτίου Διαμονής ή διατήρησης του δικαιώματος διαμονής σε πολίτες τρίτων χωρών μελών οικογένειας Έλληνα πολίτη, κ.λπ.

γ. Καθορίζονται εκ νέου θέματα σχετικά με τη χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής στους προαναφερόμενους πολίτες για εξαιρετικούς λόγους και για λόγους ανθρωπιστικής φύσεως ή άλλους λόγους και συγκεκριμένα, μεταξύ άλλων: i) παρέχεται η δυνατότητα στον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης να χορηγεί άπαξ, κατ' εξαίρεση, άδεια διαμονής διάρκειας τριών ετών (αντί δύο που προβλέπεται), σε πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν στην Ελλάδα για επτά τουλάχιστον συνεχή χρόνια, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

ii) Καταργείται η χορήγηση άδειας διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους σε γονείς ανηλίκων ημεδαπών χωρίς την καταβολή παραβόλου.

iii) Επανακαθορίζονται οι προϋποθέσεις για την υποβολή των σχετικών αιτήσεων αδειών διαμονής.

δ. Ορίζεται η Δ/ση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής, ως το ελληνικό σημείο επαφής μεταξύ των κρατών μελών για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις υποβληθείσες αιτήσεις και τις χορηγηθείσες άδειες διαμονής.

ε. Συνιστώνται και συγκροτούνται εκ νέου τρεις (3) Επιτροπές Μετανάστευσης στο Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής, οι οποίες γνωμοδοτούν για κάθε θέμα που παραπέμπεται σ' αυτές και αφορά στη χορήγηση ή ανανέωση των αδειών διαμονής που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής. (Κατά τα ισχύοντα, προβλέπεται η σύσταση πέντε (5) Επιτροπών στο Υπουργείο Εσωτερικών).

Επανακαθορίζεται το έργο των Επιτροπών Μετανάστευσης σε κάθε νομό των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

στ. Εισάγονται μεταβατικής ισχύος διατάξεις, για την εξέταση εκκρεμών αιτήσεων χορήγησης αδειών διαμονής πολιτών τρίτων χωρών συντρόφου πολίτη της Ε.Ε. ή Έλληνα ή για ανθρωπιστικούς λόγους, στο πλαίσιο των προαναφερόμενων ρυθμίσεων.

ζ. Ορίζεται η Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής, ως ο εθνικός συντονιστής της συμμετοχής της Ελλάδας στον Διεθνή Οργανισμό Διακυβερνητικών Διαβουλεύσεων για τη Μετανάστευση, το Άσυλο και τους Πρόσφυγες.

Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τον καθορισμό με κ.υ.α., των λεπτομερειών ανάληψης και άσκησης της σχετικής αρμοδιότητας από την ανωτέρω Διεύθυνση, καθώς επίσης και του τρόπου αντιμετώπισης των σχετικών δαπανών συμμετοχής της χώρας μας στον ως άνω Διεθνή Οργανισμό. (Σήμερα, συντονιστής των σχετικών δραστηριοτήτων είναι το Υπουργείο Εξωτερικών.)

Με όμοια απόφαση, είναι δυνατή η παύση της συμμετοχής της Ελλάδας στις εργασίες του εν λόγω Διεθνούς Οργανισμού. **(άρθρο 31)**

3. Τροποποιούνται συγκεκριμένες διατάξεις του π.δ/τος 106/2007, σχετικά με την χορήγηση άδειας διαμονής στην Ελλάδα των μελών της οικογενείας πολιτών Ε.Ε., κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. **(άρθρο 32)**

4. Προβλέπεται ότι, οι περιορισμοί των διατάξεων του Υπαλληλικού Κώδικα (άρθρο 86 παρ.14 του ν.3528/2007), σχετικά με το δικαίωμα υπαλλήλου, που επιλέγεται και τοποθετείται προϊστάμενος σύμφωνα με τις εν λόγω διατάξεις, να υποβάλλει αίτηση υποψηφιότητας για την επιλογή του σε θέση ευθύνης ίδιου ή κατώτερου επιπέδου, εφόσον δεν έχει διανύσει τα δύο τρίτα (2/3) της προβλεπόμενης θητείας του, δεν έχουν ισχύ στις περιπτώσεις που υπάλληλος επιθυμεί να μεταταχθεί σε υπηρεσία του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής. **(άρθρο 33)**

5. Παρατίθενται οργανωτικής φύσεως διατάξεις του ν.4375/2016, που καταργούνται ή τροποποιούνται λόγω της έκδοσης του Οργανισμού του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής (π. δ/τος 122/2017), στο οποίο έχουν μεταφερθεί υφιστάμενες Υπηρεσίες οι οποίες ανήκαν στο Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, με τις αρμοδιότητες και το προσωπικό αυτών που έχουν σχέση με την παροχή διεθνούς προστασίας (Αρχή Προσφυγών, Υπηρεσία Ασύλου κ.λπ.). **(άρθρο 34)**

6. Τροποποιούνται-συμπληρώνονται ορισμένες διατάξεις του Οργανισμού του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής (π.δ. 122/2017) όσον αφορά συγκεκριμένες αρμοδιότητες των επιμέρους οργανικών μονάδων και υπηρεσιών αυτού (της Δ/σης Προστασίας αιτούντων Άσυλο, της Υπηρεσίας Ασύλου κ.λπ.), καθώς και θέματα επιλογής προϊσταμένων Τμημάτων της Κεντρικής Υπηρεσίας. **(άρθρο 35)**

7. Προβλέπεται η αποζημίωση φυσικών και νομικών προσώπων, για ζημίες που υπέστησαν οι περιουσίες τους από πράξεις προσφύγων ή μεταναστών στις μνημονευόμενες περιοχές των Δήμων Χίου και Λέσβου, όπως έχουν αποτυπωθεί στα σχετικά πρακτικά των οικείων Επιτροπών.

Οι αποζημιώσεις αυτές καταβάλλονται στους δικαιούχους από πιστώσεις του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής, το οποίο επιχορηγεί τους οικείους Δήμους με τα αντίστοιχα ποσά προς το σκοπό αυτό.

Οι εν λόγω πιστώσεις προέρχονται από τα εισπραττόμενα έσοδα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 132 του ν.4251/2014 (παράβολα της αίτησης για χορήγηση και ανανέωση αδειών διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών και τυχόν επιβαλλόμενα πρόστιμα).

Από τις ανωτέρω αποζημιώσεις εξαιρούνται οι ασφαλιστικά καλυπτόμενες αποζημιώσεις οικιών, επαγγελματικών χώρων, οχημάτων, μηχανημάτων κάθε είδους, οι αποζημιώσεις από κλοπές σε οικίες και επαγγελματικούς χώρους και οι αποζημιώσεις για διαφυγόντα κέρδη. (άρθρο 36)

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις, προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

Ι. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη (με συγχρηματοδότηση μέσω Π.Δ.Ε.), από την καταβολή αποζημίωσης στα μέλη των ομάδων εργασίας που συνιστώνται από υπαλλήλους της Υπηρεσίας Ασύλου ή της Αρχής Προσφυγών για την αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση αιτημάτων ασύλου. (άρθρο 28 παρ. 1) Το ύψος της δαπάνης αυτής εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός ομάδων εργασίας, μελών κ.λπ.). Η εν λόγω δαπάνη, για το τρέχον έτος εκτιμάται από το επισπεύδον Υπουργείο, όσον αφορά στην Υπηρεσία Ασύλου, στο ποσό των **470 χιλ. ευρώ** περίπου και όσον αφορά στην Αρχή Προσφυγών στο ποσό των **50 χιλ. ευρώ** περίπου.
2. Δαπάνη από την κάλυψη του κόστους λειτουργίας των συνιστώμενων Επιτροπών Προσφυγών, που διέπονται από το προϊσχύον καθεστώς (ν.3907/2011) και θα εξετάσουν εκκρεμείς υποθέσεις επί αιτημάτων διεθνούς προστασίας. (άρθρο 28 παρ. 22) Η εν λόγω δαπάνη, σύμφωνα με το επισπεύδον Υπουργείο, εκτιμάται στο ποσό των **650 χιλ. ευρώ** περίπου, για ένα εξάμηνο.
3. Εφάπαξ δαπάνη, από την αντιμετώπιση των ζημιών που υπέστησαν περιουσίες φυσικών και νομικών προσώπων στις οριζόμενες περιοχές των Δήμων Χίου και Λέσβου, από πράξεις προσφύγων ή μεταναστών. (άρθρο 36) Η εν λόγω δαπάνη, σύμφωνα με το επισπεύδον Υπουργείο, εκτιμάται στο ποσό των **166 χιλ. ευρώ**, περίπου.
4. Ενδεχόμενη ετήσια δαπάνη από την καταβολή των προβλεπόμενων αποζημιώσεων και αμοιβών στα μέλη των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, στο πλαίσιο της αντικατάστασης αυτών κατ' εφαρμογή των ρυθμίσεων του άρθρου 28 παρ. 19. Η εν λόγω δαπάνη, σύμφωνα με το επισπεύδον Υπουργείο, εκτιμάται στο ποσό των **250 χιλ. ευρώ** περίπου.
5. Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων, από την τυχόν άσκηση προσφυγής των θιγόμενων αιτούντων κατά της απόφασης που περιορίζει ή διακόπτει την παροχή των συνθηκών υποδοχής, με τους ευεργετικούς όρους και προϋποθέσεις του ν.3226/2004 (απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής μέρους ή του συνόλου

των εξόδων της διαδικασίας). (άρθρο 24 παρ. 2) Το ύψος της εν λόγω απώλειας εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός προσφευγόντων, κ.λπ.).

6. Αύξηση εσόδων από την εισπραξη: α) των προβλεπόμενων παραβόλων για τη χορήγηση/ανανέωση αδειών διαμονής στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/66/ΕΕ για την ενδοεταιρική μετάθεση πολιτών τρίτων χωρών, όπως αυτή ενσωματώνεται στο εθνικό δίκαιο και εντάσσεται στις διατάξεις του ν.4251/2014. (άρθρα 25 - 27) Το ύψος των εν λόγω εσόδων εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός αδειών διαμονής, διάρκεια ισχύος αυτών κ.λπ.),

β) του σχετικού παραβόλου από γονείς ανηλίκων ημεδαπών λόγω της κατάργησης της δωρεάν χορήγησης σ' αυτούς άδειας διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους. (άρθρο 31 παρ. 4 και 5) Το ύψος των εσόδων εκ της αιτίας αυτής, το οποίο εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμό αιτούντων κ.λπ.), ανέρχεται, σύμφωνα με στοιχεία του επισπεύδοντος Υπουργείου, στο ποσό των 150 χιλ. ευρώ, ετησίως.

7. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από την εισπραξη των προβλεπόμενων προστίμων που τυχόν επιβάλλονται σε πολίτες τρίτων χωρών και στις οντότητες υποδοχής σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του ν.4251/2014. (άρθρα 25 - 27) Το ύψος των εν λόγω εσόδων εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (συχνότητα παραβάσεων, ύψος προστίμων κ.λπ.).

II. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης (Νοσηλευτικά Ιδρύματα, ΟΑΕΔ, κ.λπ.).

Ενδεχόμενη πρόσθετη δαπάνη, από τη χορήγηση παροχών στους αιτούντες προστασίας, στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας 2013/33/ΕΕ, πέραν εκείνων που χορηγούνται ήδη με το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο (διερμηνεία, νομική συνδρομή, ψυχολογική υποστήριξη, νοσηλευτικής και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψη, εκπαίδευση, επαγγελματική κατάρτιση κ.λπ.). (άρθρα 5 - 18, 20 - 24)

Το ύψος της ανωτέρω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός και είδος παροχών, δικαιούχων, κ.λπ.).

Αθήνα, 28 Μαρτίου 2018

Η Γενική Διευθύντρια

Σταυρούλα Μηλιάκου